

AFGANISTAN

Suprafața
647.497 km²

Populația
20.500.000 locuitori (din care peste 2 milioane sunt nomazi)

Densitatea populației
24 locuitor/km²

Capitala și cel mai mare oraș
Kabul, 700.000 locuitori

Limbi oficiale
pushtu și dari (persană)

Produse importate
autovehicule, produse petroliere, produse textile

Produse exportate
gaze naturale, fructe și nuci, covoare

Moneda oficială
afgani (1 afgani = 100 puls)

Produsul intern brut
3.100.000.000 dolari SUA

Forma de stat
republică

CARACTERISTICI GEOGRAFICE

Afganistan este o țară fără ieșire la mare din Asia centrală. 75% din suprafață sunt acoperite cu munți colțuroși, care se centreză în Munții Hindu Kush, al doilea lanț muntos ca mărime din lume. Multe vârfuri depășesc 6.100 m. Cea mai mare parte a restului țării conține câmpii aride, care flanchează miezul muntos în nord, vest și sud. Podișul sud-vestic este în mare parte pustiu, nelocuit, majoritatea populației concentrându-se în văile fertile din jurul orașelor Kabul, Bamiyan și Jalalabad. Principalele râuri sunt Helmand și Kabul.

CLIMA

Afganistanul are o climă continentală, secetoasă, cu patru anotimpuri distincte. Temperaturile variază puternic în funcție de anotimp și de regiune. Iernile aduc zăpadă, iar verile sunt calde și secetoase. Toamna este moderată. Cantitatea medie de precipitații este de aproximativ 34cm pe an și cade în principal primăvara. Temperatura medie la Kabul este de -3°C în ianuarie și 24°C în august.

POPULAȚIA

Aproape toți afganii sunt musulmani, iar 80% din ei sunt sunni. Poporul pathan (sau pashtun), cu puțin peste 50% din populație, este comunitatea etnică și lingvistică dominantă. A doua cea mai mare comunitate (20%) este cea a tadjikilor vorbitori de dari (persană). Circa 11% din populație este turcică, în majoritate uzbeki și turcomani, care trăiesc în câmpiile nordice ca fermieri și păstori. Aproximativ 1,3 milioane de hazara, un popor mongoloid

care vorbește în principal dari, trăiesc în munții centrali. Există multe comunități mai mici, dintre care cele mai importante sunt nuristanii din munții înalți din est și baluchii din regiunea sudică de deșert. Câțeva mii de hinduși și sikh trăiesc ca și comercianți în orașe. Până în anii 1970, Afganistanul a fost condus de o monarhie. În 1972 o lovitură de stat de extremă stângă a înlăturat monarhia și a întemeiat o republică. O altă lovitură de stat militară din 1978 a dat puterea Partidului Popular Democrat al Afganistanului (PPDA). A urmat un haos politic. În 1979, forțele sovietice au invadat țara și a urmat un război de rezistență, sprijinit de SUA. Mujaheddinii (războinicii sacri) au devenit principala fracțiune politică antiguvernamentală. Deși trupele sovietice au fost retrase în 1989, diferitele fracțiuni politice din interiorul Afganistanului au eșuat să se reunească și țara a rămas într-o stare de instabilitate politică.

MINEREURI ȘI ENERGIE

Zăcămintele bogate de gaze naturale se exploatează în nord aproape de Shibarghan, o parte fiind exportată în

Uzbekistan. Afganistanul are zăcămintele considerabile de barită, crom, cupru, aur, fier, lapislazuli, plumb, lignit (cărbune moale), gaze naturale, petrol, rubine, sare, argint, talc și uraniu, dar majoritatea acestor resurse minerale bogate nu a fost încă exploatată din plin. Energia electrică este furnizată de termocentrale (40%), care folosesc gaze naturale, și de șase hidrocentrale. Lemnul mai este și acum o importantă sursă de energie în unele locuri, deși cea mai mare parte a regiunilor împădurite a fost puternic defrișată.

AGRICULTURA

Agricultura și creșterea oilor (inclusiv de rasa Karakul) sunt principalele industrii. 57% din totalul forței de muncă lucrează în agricultură, asigurând o treime din exporturi. 12% din suprafața țării este cultivată și 46% folosită pentru pășuni. În general sunt două recolte pe an, una de grâu (cereală principală pentru consum), orz sau linte, cealaltă de orez, mei, porumb și dal. Afganistanul este bogat în fructe, îndeosebi struguri și pepeni. Țara a fost cândva independentă din punctul de

vedere al alimentelor, dar războiul a distrus până la o treime din terenul arabil disponibil. Bumbacul este o importantă plantă pentru comerț și macii de opiu sunt foarte mult cultivați pentru traficul în piețele internaționale de medicamente.

INDUSTRIA

21% din forța de muncă figurează în industrie. Industriile mai vechi sunt cele care produc țesături din bumbac, covoare țesute de mână, țesături de lână, încălțăminte, mobilă, rafinarea zahărului, conservarea fructelor și industria artizanală. Exploatarea gazelor naturale, a cărbunilor și altor minereuri este în creștere, alături de fabricile de construcții, printre care și o fabrică de asamblare a autovehiculelor. Produsele chimice se obțin din gaze naturale și există mai multe fabrici de ciment.

ORAȘE

Kabul, situat pe Râul Kabul la o înălțime de 1.800 m, are o vechime de peste 3.000 de ani. Pe aici treceau drumuri comerciale antice între Extremul Orient și Orientul Mijlociu, și este și azi un centru comercial important. Kabul este principala

piață și cel mai important centru industrial al țării, cu industrie textilă, alimentară, a mobilei și a încălțăminte. Al doilea oraș ca mărime este Kandahar (225.500), întemeiat la mijlocul secolului XVIII de Ahmad Shah Durrani, întemeietorul Afganistanului. Este centrul comercial și industrial din sud-vest.

TRANSPORTUL

Ajutorul american de la începutul anilor 1970 și intervenția sovietică din anii 1980 au contribuit la construcția unei rețele de drumuri care însumează acum 21.000 km, din care 2.800 km sunt pavate. Drumurile principale pornesc din Kabul spre celelalte orașe importante și includ Tunelul Salang, construit prin Munții Hindu Kush în 1964. Drumurile trec granița cu Pakistanul prin Trecătoarea Khyber, și există drumuri de la Herat la granița cu Turkmenistan și Iran. Drumuri mai puțin importante, utilizabile numai pe vreme bună, leagă aproape toate așezările importante din țară. O rețea de servicii aeriene interne leagă aproape toate provinciile. O linie ferată scurtă trece granița cu Uzbekistanul și principalele râuri sunt navigate.